

**IZMENE I DOPUNE
ZAKONA O STEČAJU**

JPM

JANKOVIĆ • POPOVIĆ • MITIĆ

Izmene i dopune Zakona o stečaju koje su usvojene na sednici Narodna skupština Republike Srbije održanoj 2. avgusta 2014. godine stupile su na snagu 13. avgusta 2014. godine.

Odredbe koja uređuje način dostavljanja izveštaja stečajnih upravnika primenjuje se počev od 1. oktobra 2014. godine, a odredba koja uređuje objavljivanje odluka suda i podnesaka stečajnog upravnika i drugih učesnika u postupku na elektronskoj oglasnoj tabli suda i dostavljanje odluka suda javnim registrima primenjivaće se počev od 1. januara 2015. godine.

Najznačajnije novine koje su sadržane u Zakonu o izmenama i dopunama Zakona o stečaju su:

1. obezbeđivanju dodatne transparentnosti u vođenju stečajnog postupka;
2. unapređenju profesije i statusa stečajnog upravnika;
3. ojačanju položaja i aktivne uloge poverilaca u stečajnom postupku;
4. obezbeđivanju efikasnosti u vođenju stečajnog postupka i skraćanju trajanja stečajnog postupka;
5. unapređenju odredbi koje uređuju sadržinu plana reorganizacije, mere reorganizacije i glasanje o planu reorganizacije i
6. uređivanju nadležnosti u vezi sa međunarodnim stečajem i pravnoj pomoći koja se pruža posle priznanja stranog postupka.

TRANSPARENTNOST U VOĐENJU STEČAJNIH POSTUPAKA

Izmenama i dopunama utvrđena je obaveza suda da na dan donošenja relevantnog rešenja i drugog akta oglasi na oglasnoj i elektronskoj oglasnoj tabli suda taj akt, kao i da izvrši obaveznu dostavu rešenja i drugih akata suda odgovarajućem registru radi javnog objavljivanja na internet strani tog registra ili na drugi način koji omogućava upoznavanje javnosti. Takođe, svi podnesci stečajnog upravnika i učesnika u postupku sa svim priložima objavljuju se, odmah po prijemu, na javnom portalu nadležnog privrednog suda ili na drugi način kojim se obezbeđuje da najšira javnost bude upoznata o toku stečajnog postupka, a sve ovo uz poštovanje propisa kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti. Na ovaj način se učesnici u postupku i najšira javnost obaveštavaju o toku vođenja stečajnog postupka, čime se obezbeđuje efikasnost vođenja stečajnog postupka, kao i dodatna kontrola nad radom stečajnih upravnika. Takođe, na ovaj način se obezbeđuje međusobna povezanost u radu organa koji vode javne baze podataka te tako i usaglašenost podataka koji se registruju u različitim javnim registrima, čime se dodatno obezbeđuje sigurnost pravnog prometa i pouzdanje u podatke upisane u javne registre.

UNAPREĐENJE PROFESIJE I STATUSA STEČAJNOG UPRAVNIKA

Stečajni upravnici će od sada imati legitimaciju kojom će se legitimisati kao službeno lice, uz ograničenje da istu može da koristi isključivo u vezi sa preduzimanjem službenih radnji u granicama svojih zakonskih ograničenja.

Stručni nadzor nad radom stečajnih upravnika vrši posebna organizacija u skladu sa pravilima koja uređuju upravni postupak, koja u postupku nadzora ispituje da li je stečajni upravnik u izvršavanju svojih dužnosti postupao u svemu u skladu sa zakonom, nacionalnim standardima za upravljanje stečajnom masom i kodeksom etike. Ovlašćena organizacija nadzora je, nakon sprovođenja disciplinskog postupka, ovlašćena da prema stečajnom upravniku izrekne odgovarajuće mere – opomenu, javnu opomenu, novčanu kaznu ili meru oduzimanja licence, u zavisnosti od toga da li je povreda dužnosti stečajnog upravnika bila blaža ili teža, a sve na osnovu kriterijuma za kvalifikaciju nepravilnosti u radu stečajnog upravnika koje propisuje nadležno ministarstvo.

Utvrđen je i rok od 20 dana za dostavljanje tromesečnih izveštaja koji se dostavljaju kao u pisanoj tako i u elektronskoj formi a ovlašćena organizacija nadzora je dužna da ih objavljuje na svojoj internet stranici. Ovim je dodatno učinjen transparentnim i kontrolisanim rad stečajnih upravnika, te data dodatna prilika svim učesnicima u postupku da kontinuirano prate aktivnosti stečajnog upravnika, kao i da imaju neposredan uvid u stanje stečajne mase.

Značajnu novinu predstavlja uređivanje roka zastarelosti od tri godine za podnošenje zahteva za naknadu štete u odnosu na stečajnog upravnika, računajući od dana brisanja stečajnog dužnika, odnosno stečajne mase iz nadležnog registra, odnosno pravnosnažnosti rešenja kojim je potvrđeno usvajanje plana reorganizacije, čime je ovaj rok usklađen sa Zakonom o privrednim društvima i sa rokom zastarelosti koji se primenjuje u privredi.

“Izmene i dopune Zakona o stečaju donele su višestruke novine koje imaju za cilj da položaj poverilaca učine što jasnijim i preciznijim, a ulogu poverilaca učine što je moguće aktivnijom. “

OJAČANJE POLOŽAJA I AKTIVNE ULUGE POVERILACA U STEČAJNOM POSTUPKU

Izmene i dopune Zakona o stečaju donele su višestruke novine koje imaju za cilj da položaj poverilaca učine što jasnijim i preciznijim, a ulogu poverilaca učine što je moguće aktivnijom. Tako, članovi odbora poverilaca sada mogu biti stečajni poverioci bez obzira na visinu svog potraživanja, čime se neutrališe razlika između većinskih i manjinskih poverilaca koji u praksi mogu da imaju i, neretko, i imaju krajnje suprotstavljene interese. Ovim je učinjen korak unapred u odnosu na dosadašnju praksu po kojoj je mesto u odboru poverilaca bilo praktično rezervisano za većinske poverioce koji su se u cilju zaštite svog poslovanja interesno udruživali što je u pojedinim slučajevima pogadalo interese manjinskih poverilaca.

Aktivnost rada odbora poverilaca ojačana je zahtevom da su svi članovi odbora poverilaca dužni da sudu, stečajnom upravniku i svim poveriocima dostave elektronsku adresu za komunikaciju čime praktično samo prihvatanje članstva u odboru poverilaca i formalno zahteva stalnu dostupnost članova odbora poverilaca kako organima stečajnog postupka, tako i ostalim poveriocima o čijim interesima se reprezentativno i staraju.

Takođe, u slučaju da se na prvom poverilačkom ročištu ne formiraju poverilački organi, dužnost odbora poverilaca vrši pet poverilaca čija su pojedinačna neobezbeđena potraživanja najveća prema pregledu potraživanja formiranom za potrebe glasanja na prvom poverilačkom ročitu, čime je obezbeđen „rezervni“ mehanizam za formiranje poverilačkih organa i nesmetan tok stečajnog postupka u slučajevima kada se bilo iz razloga nepristupanja na ročite ili nesaglasnosti oko predloga kandidata, ne mogu imenovati članovi odbora poverilaca.

Aktivnost odbora poverilaca je obezbeđena i pravilom da u slučaju da predsednik odbora poverilaca u roku od 15 dana od dana dobijanja predloga više od polovine članova odbora poverilaca ne zakaže sednicu odbora poverilaca, predlagači imaju pravo da sami zakažu sednicu odbora poverilaca i da predlože dnevni red.

Novinu predstavlja i produženje roka za pokretanje parnice u slučaju osporenog potraživanja odnosno roka za nastavak prekinutog parničnog postupka sa osam na petnaest dana.

Posebno značajnu novinu predstavlja odredba kojom se predviđa mogućnost prenosa utvrđenih i osporenih potraživanja kako u postupku reorganizacije, tako i u postupku bankrotstva sve do donošenja rešenja o glavnoj deobi, uz propisivanje posebne forme za ugovor o prenosu potraživanja – pismena forma uz obavezu overe potpisa ugovornih strana, i obavezu obaveštavanja stečajnog upravnika pismenim putem o izvršenom prenosu.

Ovim je ispravljen krupan nedostatak ranijih propisa i obezbeđen relativno fleksibilan ali dovoljno uređen mehanizam raspolaganja potraživanjima, što daje mogućnost poveriocima koji žele da se oslobode manje kvalitetnih potraživanja (neobezbeđenih ili pretpostavljeno naplativih u manjem procentu), kao i mogućnost onima koji se profesionalno bave otkupima potraživanja da to učine u zakonom uređenom postupku, u svemu čuvajući pravnu sigurnost.

EFIKASNOST U VOĐENJU STEČAJNOG POSTUPKA I SKRAĆENJE TRAJANJA STEČAJNOG POSTUPKA

Jedna od posebno značajnih mogućnosti ogleđa se u propisivanju da se završnoj deobi može pristupiti i ako u toku postupka stečaja stečajni upravnik, posle više pokušaja unovčenja imovine stečajnog dužnika na način uređen zakonom, nije uspeo da unovči celokupnu stečajnu masu odnosno njen pretežni deo.

U stečajnoj praksi se neretko dešavalo da bez obzira na napore stečajnog upravnika da u celosti unovči stečajnu masu, nedostatak potražnje za određenom imovinom praktično onemogućava spovođenje završne deobe i time dovodi do gomilanja troškova stečajnog postupka i višegodišnjeg, a u pojedinim slučajevima i višedecenijskog, trajanja stečajnih postupaka.

Zakonodavac u nastojanju da obezbedi efikasnost u vođenju stečajnog postupka nije ostavio otvoren prostor za zloupotrebe ove odredbe budući da je ona predviđena kao izuzetak od opšteg pravila – završnoj deobi se pristupa posle završetka unovčenja celokupne stečajne mase odnosno njenog pretežnog dela – i to samo u slučaju kada više pokušaja unovčenja imovine stečajnog dužnika nije rezultiralo prodajom.

UNAPREĐIVANJE ODREDBI KOJE UREĐUJU REORGANIZACIJU

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o stečaju izvršio je dodatna preciziranja i uređivanja postupka reorganizacije – posebno u delu koji se odnosi na:

- obavezne elemente unapred pripremljenog plana reorganizacije (potpisanu izjavu većinskih poverilaca po vrednosti potraživanja svake planom predviđene klase da su upoznati sa sadržinom plana reorganizacije i da su spremni da pristupe na ročište za glasanje o planu reorganizacije ili da glasaju pismenim putem);
- zabranu založnim poveriocima da glasaju o planu reorganizacije uz istovremeno garantovanje očuvanja prava založnih poverilaca koji nisu razlučni poverioci na način da se njihova prava ne mogu menjati niti umanjiti planom reorganizacije bez njihove izričite saglasnosti;
- obezbeđivanje primene zakona o stečaju u svemu skladu sa regulatornim zahtevima koji se odnose na zaštitu konkurencije i kontrolu državne pomoći;

“ Ono što se, pre svega, očekuje od izmena i dopuna Zakona o stečaju je povećana efikasnost u sprovođenju stečajnih postupaka, ažurnog i promptnog delovanja svih učesnika u stečajnom postupku – stečajnog sudije, stečajnog upravnika i poverilaca. “

- propisivanje roka za održavanje ročišta za glasanje o unapred pripremljenom planu reorganizacije koje se ne može održati pre isteka roka od 30 dana računajući od dana objavljivanja oglasa o pokretanju prethodnog postupka za ispitivanje ispunjenosti uslova za otvaranje postupka stečaja u skladu sa unapred pripremljenim planom reorganizacije;
- obavezi stečajnog sudije da po službenoj dužnosti naloži stečajnom upravniku ili drugom angažovanom stručnom licu dostavljanje novog vanrednog izveštaja izrađenog od strane dugog revizora;
- procenu verovatnoće namirenja potraživanja razlučnih poverilaca iz opterećene imovine za svrhu ostvarivanja prava glasa razlučnih poverilaca kao i pravo razlučnog poverioca da sudu za potrebe ove procene dostavi procenu vrednosti opterećene imovine izrađenu od strane ovlašćenog procenitelja; i
- definisanje dana početka primene plana reorganizacije.

OČEKIVANE PREDNOSTI U SPROVOĐENJU STEČAJNIH PROPISA

Ono što se, pre svega, očekuje od izmena i dopuna Zakona o stečaju je povećana efikasnost u sprovođenju stečajnih postupaka, koja ne zavisi toliko od samog teksta zakonskog propisa koliko od prakse njegove primene i to prevashodno od odgovornog, ažurnog i promptnog delovanja svih učesnika u stečajnom postupku – stečajnog sudije, stečajnog upravnika i poverilaca.

Jelena Gazivoda,
Stariji partner
Licencirani stečajni upravnik
JPM Janković Popović Mitić A.O.D.
E-mail: jelena.gazivoda@jpm.rs
Tel: +381/11/2076850

JPM JANKOVIĆ POPOVIĆ MITIĆ

Adresa: NBGP Apartmani, Vladimira Popovića 6
11070 Beograd, Srbija

Telefon: +381 11 207-6850, Fax: +381 11 207-6899

E-mail: office@jpm.rs, Online: www.jpm.rs

JANKOVIĆ • POPOVIĆ • MITIĆ